

## СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Щерьо Стефанов Ножаров,

доцент по ПН 3.8. „Икономика“, научна специалност „Политическа икономия (*микроикономика, макроикономика, икономическа политика и устойчиво развитие*) в УНСС, доктор по ПН 3.8. „Икономика“, научна специалност „Политическа икономия“-УНСС  
(име, презиме, фамилия – академична длъжност в научна организация, научна степен)

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „**доктор на науките**“ в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки

Професионално направление 3.8. Икономика

**Автор:** д-р Роберт Юрчак (Robert Jurczak)

**Тема:** „Механизъм за иновационно развитие в селскостопанския и хранителен сектор в контекста на регионалната икономическа интеграция“  
(“MECHANISM OF INNOVATIVE DEVELOPMENT IN THE AGRICULTURAL FOOD SECTOR IN THE CONTEXT OF REGIONAL ECONOMIC INTEGRATION”)

### 1. Общо описание на представените материали

Със заповед № 136 от 27.03.2024г. на Ректора на Висше училище по застраховане и финанси проф. д.ю.н. Борис Велчев съм определен за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема: „Механизъм за иновационно развитие в селскостопанския и хранителен сектор в контекста на регионалната икономическа интеграция“ за придобиване на научна степен „доктор на науките“ в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление 3.8. Икономика. Автор на дисертационния труд е: д-р Роберт Юрчак (Robert Jurczak) – докторант към Висше училище по застраховане и финанси.

Предадените от д-р Роберт Юрчак (Robert Jurczak) материали включват документи по представен опис:

Екземпляр от дисертационен труд, автореферат, декларация за оригиналност на дисертационния труд, попълнена карта за изпълнение на минималните национални изисквания за научна степен „Доктор на науките“, справка за приносите на дисертационния труд, списък с

публикации на кандидата, резюме на научни публикации на докторанта, автобиография, копие на дипломата за придобита образователна и научна степен „доктор”.

Докторанта е приложил: една (1) хабилитационна монография, една (1) монография която не е представена като основен хабилитационен труд, една (1) публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд, петнадесет (15) статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, осемнадесет (18) статии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове, четири (4) публикувани глави от колективна монография и списък с цитирания.

## **2. Кратки биографични данни за кандидата**

Кандидатът д-р Роберт Юрчак (Robert Jurczak):

Образование:

- Доктор по икономика, академична специалност: Икономическо развитие защитена в Западнопомеранския технологичен университет в Икономическия факултет на Щечин, Полша;
- Следдипломна квалификация: Национална сигурност от Национален университет по отбрана във Варшава, Полша;

Заемани длъжности:

- 2015-2020г. (хоноруван), а от 2020г. – до момента (член на академичния състав) в Академия на приложните науки в Конин, Полша;
- 2010-2014г. е заемал различни административни позиции в общинската администрация на Конин, Полша;
- 1996-2013г. е заемал различни позиции в частния и публичния сектор;

## **3. Характеристика и оценка на дисертационния труд**

Дисертационният труд обхваща 325 страници, които се състоят от: съдържание, въведение, четири глави, библиография, библиография и 20 приложения.

Първата глава има три подраздела, втората глава има три подраздела, третата глава има три подраздела и четвъртата глава има три подраздела.

Библиографията на труда съдържа общо 132 литературни източника, 46 интернет-ресурса, 55 таблици и 65 графики.

#### **4. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката**

Дисертационния труд е посветен на актуален икономически проблем. Селскостопанският сектор на ЕС продължава да разширява своето производство, за да отговори на нарастващото глобално търсене на хранителни продукти, което според прогнозите на Организацията на ООН за прехрана и земеделие (ФАО) ще се увеличи със 70% до 2050 г.

Оригинални научно-приложни приноси на дисертационния труд са внесените подобрения в:

- методологични инструменти за изграждане на модели на тенденциите, които допринасят за извършването на динамичен анализ и идентифициране на основните тенденции в иновационното развитие на селскостопанския и хранителен сектор, както и на пазара на биологични продукти, и прогнозиране на тяхното устойчиво производство в бъдеще;
- методологичен подход за управление на търговския риск, който включва обосноваване и внедряване на разработените етапи и подходи за използване на информационната система за оценяване на три групи от рискове, които могат да възникнат в процеса на събиране и обработка на информация, и отчитане на тяхното въздействие върху дейността на организациите в селскостопанския и хранителен сектор.
- Разработена е програма за управление на търговските рискове в селскостопанския и хранителен сектор. Методическият подход към управлението на риска се решава при проектирането и прилагането на реалността.
- Разработен е институционален механизъм за създаване и развитие на регионално публично-частно партньорство.
- Изготвена е прогноза за устойчивото иновационно развитие на селскостопанския сектор в държавите от ЕС.

## **5. Преценка на публикациите по дисертационния труд**

Кандидата е приложил общо: една (1) хабилитационна монография, една (1) монография която не е представена като основен хабилитационен труд, една (1) публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд, петнадесет (15) статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, осемнадесет (18) статии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове, четири (4) публикувани глави от колективна монография и списък с цитирания.

От тях кандидата е представил девет (9) публикации като пряко свързани с дисертационния труд.

## **6. Преценка за изпълнение на минималните национални изисквания**

Считам, че кандидата отговаря на минималните национални изисквания съобразно представените от него и обучаващото висше училище документи.

Направена е справка за изпълнение от кандидата на минималните национални изисквания за придобиване на научната степен „доктор на науките“ в професионалното направление 3.8. Икономика.

## **7. Автореферат**

Съдържанието и качеството на автореферата е добро. Същият е направен според изискванията на съответните правилници и отразява основните резултати, постигнати в дисертационния труд.

## **8. Критични забележки и препоръки**

Могат да бъдат отправени и някои критични забележки и препоръки към проведеното изследване:

1. Научната хипотеза е формулирана като задача на изследването. Следва да се преформулира;
2. Авторът казва, че: *„Световната концепция за успешно развитие на икономическите системи на различни нива се характеризира по следния начин: „иновация = икономически успех”*.“ Но не всяка иновация е успешна и разходите понякога за неуспех

пешни иновации са високи. Да се твърди, че иновацията сама по себе си е равна на икономически успех без да се сравнят пределните ползи спрямо пределните разходи е неправилно.

3. Липсва влиянието на изкуствения интелект в иновациите. Без него, темата за иновациите не е чак толкова нова.

## ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд **съдържа научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката** и **отговарят на** изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ. Представените материали и дисертационни резултати **съответстват** на специфичните изисквания на Правилника за приемане и обучение на докторанти във Висшето училище по застраховане и финанси.

Дисертационният труд показва, че кандидата д-р Роберт Юрчак (Robert Jurczak) **притежава** добри теоретични знания и професионални умения по Професионално направление 3. 8. Икономика, като **демонстрира** качества и умения за самостоятелно провеждане на научни изследвания.

Поради гореизложеното, давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди научната степен „доктор на науките“** на д-р Роберт Юрчак (Robert Jurczak) в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки; Професионално направление 3. 8. Икономика;

20.4.2024г.

Рецензент: .....

**доц. д-р Щерьо Ножаров**

(ак. дл. н. ст. име фамилия)